

**Základní škola a mateřská škola Prostějov,
Palackého tř. 14**

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Cestičky za poznáním

Obsah

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školní družiny

3. Charakteristika vzdělávacího programu

4. Cíle vzdělávání

5. Metody a formy vzdělávání

5.1 Metody zájmového vzdělávání

5.2 Formy vzdělávání

5.3 Obsah vzdělávání

5.4 Průřezová témata vzdělávání

6. Klíčové kompetence

7. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

9. Popis materiálních podmínek

10. Popis personálních podmínek

11. Popis ekonomických podmínek

12. Bezpečnost a ochrana zdraví

13. Obsah a časový plán vzdělávání

13.1 Tematické okruhy

13.2 Časový plán vzdělávání

14. Dokumentace

1. Identifikační údaje

Název ŠVP pro ŠD : Cestičky za poznáním

Název školy : Základní škola a mateřská škola Prostějov, Palackého tř. 14
(právní subjekt)

Adresa : Palackého tř. 14, 796 01 Prostějov

IČO : 47922486

IZO : 102591172

Ředitelka školy : Mgr. Jana Prokopová

Kontakt : tel. 582 345 060, web: www.palacka.com
mob. 737 932 738, skola@palacka.com

Zřizovatel : Statutární město Prostějov

Adresa : Magistrát města Prostějova
Náměstí T.G. Masaryka 130/14, 796 01 Prostějov

ŠVP vydán : 11. 8. 2020

Platnost ŠVP : 1. 9. 2020

Projednáno ped. radou : 25. 8. 2020

Schváleno školskou radou : 27. 8. 2020

Číslo jednací : ZSPALPV/395/2020

Skartační znak : A 30

Podpis ředitelky školy + razítko školy

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání, určené pro žák 1.stupně. Družina není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Pedagogická práce v ní má svá specifika a je výrazně odlišná od běžné vzdělávací praxe. Pro děti zabezpečuje odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Je vymezena aktivitami. Střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti. Pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní i fyzické potřeby a rozmanité zájmy žáků. Školní družina plní též funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před a po skončení vyučování. Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně – vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program zájmového vzdělávání školní družiny je důležitou složkou řízení a plánování. Slouží k cílenému ovlivňování volného času dítěte, omezuje nahodilost a stereotypnost ve volbě námětů. Zajišťuje širší návaznost na školní výuku, aniž budou opakovány postupy a činnosti, které již děti znají z vyučování či mateřské školy. Ve výsledku má sloužit mimo jiné i ke zvýšení prestiže družiny v očích rodičů a veřejnosti.

Zájmové vzdělávání v ŠD probíhá především vlastní činností dětí, získáváním vlastních zkušeností. Vše má být založeno na přímých zážitcích z činnosti, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat. Chceme rozvíjet kompetence žáků, rozvíjet jejich osobnost a dávat jim dostatek námětů pro samostatné žádoucí naplňování volného času.

Vzdělávací program je reálný okruh konkrétních námětů pro dlouhodobou výchovnou práci, ze kterých vychovatelky vybírají činnosti pro svá oddělení. Nemá být svazující, ale má inspirovat k pestré a námětově bohaté činnosti družiny s možností změny. Časově se nemusí přesně vymezovat, s každou skupinou dětí je možné pracovat různě dlouho. Vycházíme ze zájmu, potřeb a přání. Určitému tématu se nebudou stejně dlouho věnovat děti sedmileté a děti devítileté.

Východiskem pro tvorbu programu jsou požadavky na pedagogiku volného času:

- požadavek pedagogického ovlivňování volného času (navozovat a motivovat činnost)
- požadavek dobrovolnosti (vzbudit zájem, aby dítě dobrovolně pracovalo)
- požadavek zajímavosti a zájmovosti (atraktivnost a pestrost činnosti)
- požadavek aktivity (zapojit děti do plánování, volit takové činnosti, aby mohly být přiměřeně úspěšné všechny děti)
- požadavek citlivosti a citovosti (práce má přinášet radost, uspokojení z výsledků – pochvala)
- požadavek seberealizace (možnost uplatnit se, vytvářet si sociální kontakty)

4. Cíle vzdělávání

- výchova ke zdravému životnímu stylu, odpovědnosti za svou osobu a za své zdraví (osobní hygiena, posilování tělesné zdatnosti, rozvíjení citové stránky, pěstování pracovních návyků a dovedností).

- posilování komunikačních dovedností(rozvíjení slovní zásoby a schopnosti ji přiměřeně používat, schopnosti naslouchat, komunikace).
- zvyšování sociálních kompetencí(pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů, odpovědnost, pravdomluvnost)
- výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování(překonávat náročné životní situace, nepodléhat jim, neboť i hrou se můžeme cvičit v překonávání krajních situací, vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy)
- schopnost najít své místo ve skupině a ve společnosti (poznání sebe samého, posilování pozitivního myšlení)
- formování životních postojů (tolerance, schopnost i ochota pomoci, vytvoření vlastního sebevědomí a posilování schopností nepodléhat cizím negativním vlivům).

5. Metody a formy vzdělávání

5.1 Metody zájmového vzdělávání

- komunitní kruh
- rozhovor
- vyprávění
- četba
- dramatizace
- vycházka, pozorování
- sportovní hry a soutěže
- hádanky, kvízy a rébusy
- besedy, výukové programy
- výstavky
- poznávací zájezdy
- tvořivé dílny
- praktické činnosti, práce s nástroji
- vzdělávací pořady
- návštěvy kulturních zařízení
- dopravní hřiště
- sebeobslužné činnosti
- skupinová práce
- relaxace
- projektové dny – týdny
- hodnocení sebehodnocení

5.2 Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje zejména těmito formami:

- **příležitostnou** výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností nespojenou s pobytem mimo místo, kde se vykonává činnost školského zařízení; ve ŠD se může jednat např. o slavnosti, besídky, návštěvy divadelních představení, sportovní akce apod.
- **pravidelnou** výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností; každodenní činnost přihlášených žáků ve ŠD, popřípadě zájmové útvary
- **průběžnou** výchovnou, zájmovou a vzdělávací činností; spontánní aktivity, četba, vycházky atd.
- **osvětovou** činnost, poskytování informací pro děti v oblasti prevence sociálně patologických jevů, dopravní výchova, zdraví, životní styl
- **spontánními** činnostmi – jsou zahrnuty do denního režimu oddělení (ranní i odpolední činnosti)

5.3 Obsah vzdělávání

Obsah výchovně vzdělávacích činností je zpracován jako nabídka činností, ze kterých vychovatelky vybírají pro vlastní realizační plány a dílčí cíle.

Vychovatelky mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou jí dobře přizpůsobovat v rámci svých oddělení konkrétním žákům a upravovat je v souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností i s aktuálními zájmy dětí.

Odpočinkové činnosti:

zabezpečuje klid a odpočinek před a po vyučování. Je možná relaxace s hudbou, četba knih a časopisu, práce s nimi, vyprávění, poslech, sledování DVD, stolní a společenské hry dle výběru dětí.

Rekreační činnosti:

Slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek s pohybovými, turistickými a sportovními prvky. Hra a spontánní činnosti mohou být rušnější, což nelze považovat za nekázeň, ale za možnou relaxaci po soustředění ve vyučování – didaktické, námětové, konstruktivní stolní hry, volné ilustrační kreslení, hry na počítači.

Zájmové činnosti:

Zde dominuje vlastní aktivita dětí, která jim přináší vlastní radost a uspokojení. Aktivní činnost zahánějící nudu a pocit nenaplněnosti. Jedná se o činnosti rozumové, pracovní, výtvarné, hudební, sportovní, závodivé hry, vycházky s různým zaměřením (vlastivědné, přírodovědné, sportovní, rekreační, dopravní...) v případě příznivého počasí děti pobývají, co nejvíce venku např. na školním hřišti, nebo v okolí školy.

Příprava na vyučování:

Zábavné procvičování učiva formou didaktických her a soutěží, vypracování domácích úkolů.

Společensky prospěšné činnosti:

Činnosti vedoucí ke kladným vztahům mezi dětmi, dodržování osobní hygieny, čistoty a pořádku ve školní družině. Pomoc a spolupráce při výzdobě, výchova ke zdraví (zásady zdravé výživy), dodržování pitného režimu, péče o životní prostředí, významné dny a výročí, naše zvyky a tradice.

5.4 Průřezová témata vzdělávání

Reprezentují v RVP aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se povinnou součástí školního vzdělávání. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot, stávají se příležitostmi pro individuální uplatnění i pro vzájemnou spolupráci.

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova demokratického občana (VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMGES)
- Multikulturní výchova (MV)
- Mediální výchova (MeV)
- Enviromentální výchova (EV)

6. Klíčové kompetence

Kompetence je souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Kompetence se vzájemně prolínají, děti je získávají od dětství.

Kompetence k učení

- učí se s chutí
- započatou práci dokončí
- umí zhodnotit své výkony
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- všímá si souvislostí mezi jevy
- získané vědomosti dává do souvislostí
- získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učením

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů a tyto jsou mu motivací k řešení dalších problémů a situací
- při řešení užívá logických postupů
- chápe že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná řešení
- vyhledává, třídí informace, samostatně pozoruje experimentuje
- započaté činnosti dokončuje

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč
- vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky a dospělými
- dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky
- komunikace je kultivovaná

Sociální a interpersonální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- ve skupině spolupracuje, dokáže se dělit o pomůcky, materiál
- dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis
- je schopen respektovat jiné (spojení různých věkových skupin se osvědčuje jakovýhoda, starší předávají své zkušenosti a dovednosti mladším, všechny vedeme k tomu, aby respektovali jeden druhého)
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

Činnostní a občanské kompetence

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhaduje rizika svých nápadů
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- uvědomuje si svá práva a práva druhých
- chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské)
- vnímá krásy přírody a cíleně o ní pečuje
- chová se zodpovědně při krizových situacích (první pomoc, solidarita)
- zapojuje se aktivně do sportovních aktivit
- aktivně se zapojuje do zlepšování školního prostředí (péče o pokojové rostliny, výzdoba ŠD, vedení k pořádku a čistotě, boj proti vandalismu)

Kompetence k trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech
- umí říct „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času

7. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně, základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce (přednostně 1.- 3. roč., pro starší pouze v případě volných míst). O zařazení dítěte do školní družiny rozhoduje ředitel školy.

Podmínky přijetí:

- věk dítěte
- sourozenecké vazby
- děti se sociálním znevýhodněním
- děti se zdravotním znevýhodněním

Ředitel školy může ukončit školní docházku do ŠD po předchozím písemném upozornění zákonných zástupců, jestliže:

- žák se nezúčastňuje minimálně 50% aktivit ŠD
- žák opakovaně bez omluvy do ŠD nedochází
- žák opakovaně narušuje řád ŠD, jeho chování ohrožuje ostatní účastníky a jednání k nápravě byla neúspěšná
- do ŠD může být dočasně umístěn žák např. při dělených hodinách, v době, kdy je z různých důvodů přerušena výuka nebo mezi dopoledním a odpoledním vyučováním

Provoz v ŠD v Pracovní dny 6⁰⁰ - 7:55 hod., 11.35 – 17⁰⁰ hod. Provoz v době hlavních a vedlejších prázdnin zajištěn v souladu s pokyny zřizovatele.

Zákonní zástupci:

- vyplňují přihlášku zápisní lístek, uvedou pravdivé informace, rozsah docházky a způsobu odchodu dítěte. K vyzvedávání dítěte může být pověřena i jiná osoba (dokument pověření o vyzvedávání dítěte)
- jsou povinni ihned nahlásit změny v osobních datech dítěte, změny telefonického spojení, zdravotní pojišťovny a jiné. Při vyzvedávání dětí zvoní na jednotlivá oddělení. Respektují organizaci dne. Doba odchodu po obědě do 13:30 a odpoledne od 15⁰⁰- 17⁰⁰hod.
- žádost o uvolnění dítěte mimo dohodnutý čas musí být v písemné podobě s uvedením data, času odchodu a podpisem rodiče. Na telefonické žádosti nebude brán zřetel.
- jsou povinni dítě vyzvednout do konce pracovní doby ŠD – 17⁰⁰ hod.
- v případě, že tak neučiní, vychovatelka telefonicky kontaktuje rodiče nebo osoby uvedené v dokumentu, pokud je pokus bezvýsledný, kontaktujeme policii
- platí za pobyt dítěte v ŠD 2x ročně (9.-12. měsíc, 1.-6. měsíc) platí částku určenou ředitelem školy převodem na účet školy. Ten může úplatu snížit nebo i prominout po předložení všech náležitostí
- jsou seznámeni s řádem školní družiny na první schůzce v jednotlivých třídách
- otázky týkající se stravování projednávají rodiče s vedoucí školní jídelny

Evidence účastníků:

- písemné přihlášky dětí, jejichž součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu z družiny, a dokument odvádění dětí z ŠD pověřenými osobami
- přehledy výchovně vzdělávací práce v jednotlivých odděleních
- docházkový sešit pro ranní docházku a koncové hodiny

Předčasné ukončení zájmového vzdělávání:

- zájmové vzdělávání, ke kterému se podává písemná přihláška, se ukončuje před termínem stanovené doby písemným prohlášením zákonných zástupců nezletilých účastníků

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zájmové vzdělávání nabízí prostor pro individuální začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných organizačních jednotek a aktivit. Při práci s těmito žáky, klademe důraz na spolupráci s rodiči a školskými poradenskými zařízeními.

V oblasti personální: zajišťujeme odbornost pedagogických pracovníků.

V oblasti materiální: vybavenost speciálními didaktickými a kompenzačními pomůckami.

V oblasti organizační: spolupráce s rodiči či jinými zákonnými zástupci účastníka zájmového vzdělávání, spolupráce se školskými poradenskými zařízeními.

Specifické pedagogické cíle:

- pomáhat dětem přizpůsobit se školnímu prostředí, pomáhat při komunikaci se spolužáky
- organizovat hry založené na spolupráci, pomáhat orientovat se ve vztazích k jiným dětem a dospělým
- předvídat úspěšnost činností, dovysvětlovat úkoly a tím eliminovat úzkostné projevy
- používat v přiměřené míře názorné pomůcky
- umožnit dostatek odpočinku a relaxace v době vyučování

Metody a formy práce:

- vysvětlování s logickým a systematickým postupem
- rozhovor jako výměna informací i získání nových poznatků
- práce s obrazovým materiálem
- vytváření dovedností – úkoly od nejjednodušších ke složitějším
- rozfázování práce
- napodobování
- pochvala za snahu, vyzdvižení úspěchu v kolektivu
- práce ve skupině založená na pomoci a spolupráci

9. Popis materiálních podmínek

Naše ŠD má 7 oddělení, 4 oddělení pracují na ZŠ, Skálovo náměstí 5,3 oddělení na ZŠ, Čechovická 53.

Materiální podmínky:

ŠD má prostory vybavené vhodným sedacím i pracovním nábytkem a odpočinkovým koutem s kobercem. Veškeré vybavení splňuje bezpečnostní předpisy a odpovídá svojí velikostí věku dětí. Materiální vybavení je dostatečné, pravidelně se doplňují stolní hry a hračky, k dispozici jsou knihy a časopisy. V některých třídách máme počítače, televizory, interaktivní tabule. Využíváme školní knihovnu, učebnu PC, výukovou kuchyň a keramickou dílnu; k pohybovým aktivitám tělocvičnu a hřiště. Prostory jsou čisté a estetické, žáci se podílejí na výzdobě.

10. Popis personálních podmínek

Všechny vychovatelky jsou kvalifikované s praxí. Mají kladný vztah k dětem a umí vytvořit ve skupině dětí příznivé sociální klima. Mají organizační schopnosti, umí navozovat a motivovat široké spektrum rekreační a zájmové činnosti. Vybranými aktivitami v dětech vzbuzují zájem o činnost, podporují jejich sebevědomí a rozvíjejí pozitivní stránky jejich osobnosti. Děti jsou pro ně partnery. Vychovatelky mají vědomosti o věkových zvláštích dětí mladšího školního věku, znají zásady bezpečnosti práce. Úzce spolupracují s třídními učiteli, účastní se s nimi školy v přírodě a podílejí se na organizaci školních akcí. Dále se vzdělávají v akreditovaných kurzech a samostudiem.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty:

Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí. Je v našem zájmu, aby dostatečně poznali činnost v družině, aktivity svých dětí mimo vyučování. S mnohými rodiči jsem v každodenním kontaktu, umožňujeme kdykoliv družinu navštívit. O činnostech jsou informováni na nástěnce nebo na stránkách školy.

V rámci ŠD vedou vychovatelky menší zájmové skupiny. (např. keramiku, výtvarný a tělovýchovný kroužek) konkrétní nabídka závisí na aktuálním zájmu žáků v daném školním roce.

11. Popis ekonomických podmínek

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno za úplatu. Splatnost úplaty je stanovena 2x ročně (9.-12. měsíc, 1.-6. měsíc) platbou na účet školy.

Výši úplaty může ředitel školy snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže

- a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi
- b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o službách
- c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní podpoře

a tuto skutečnost prokáže řediteli doložením příslušných potvrzení.

Údaj o snížení nebo prominutí poplatku je veden v dokumentaci žáka ve školní družině.

12. Bezpečnost ochrana zdraví

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu. Za bezpečnost žáka ve školní družině odpovídá od příchodu do družiny až do jeho odchodu vychovatelka ŠD. Vychovatelky jsou proškoleny o předpisech PO a BOZP. Dodržují bezpečnostní předpisy v práci. Snaží se učinit všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimalizováno. Dojde-li k úrazu, zajistí první pomoc, informují rodiče, vedení školy a vyplní patřičnou dokumentaci.

Pokud školní družina pro svou činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, keramická dílna...) řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Při pobytu ŠD na školním hřišti dodržují řád tohoto hřiště a důsledně dbají pokynů vychovatelky. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZ a v průběhu školního roku jsou pravidelně poučováni o zásadách vhodného chování ve škole, na veřejnosti, na komunikacích. Toto poučení se opakuje před prázdninami, mimořádným volnem, při sportovních akcích při činnostech v každém ročním období. Záznam poučení je vždy uveden v přehledu výchovně vzdělávací práce v jednotlivých odděleních.

13. Obsah a časový plán vzdělávání

13.1 Tematické okruhy

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

- škola: bezpečná cesta tam i zpět, nejbližší okolí, orientace v budově, organizace života ve škole, režim ŠD...
- rodina: místo kam patřím, citové vztahy k rodině, postavení rodičů a dětí, práva a povinnosti, péče rodičů; širší rodina (prarodiče...); práce (výchova k práci)
- město: pozitivní vztah k místu a prostředí, ve kterém žijeme, služby, instituce, památky, pověsti města a okolí, významné osobnosti, tradice a slavnosti
- vlast: národní hrdost, státní symboly, představitelé státu, český jazyk, historie země (pověsti), hlavní město... čím jsme známi
- planeta země: vývoj života na zemi, světadíly (globus, mapy), rozdílnost života (národnosti, kultury atd.), rovnost lidí...
- významné dny a výročí
- dopravní výchova

2. LIDÉ KOLEM NÁS

- osvojování pravidel společenského chování
- pozdrav, seznámení, podání ruky, komunikace slovní i mimoslovní, umění sdělit a schopnost naslouchat, prosba, poděkování
- kladný vztah ke spolužákům, vzájemná tolerance, úcta, radost ze spolupráce
- rozpoznat špatné projevy chování (šikana, agresivita...)
- chování k dospělým
- hygiena, stolování, sebeobsluha
- všichni lidé mají stejnou hodnotu
- porad' si v každé situaci (linka bezpečí, zdravotnictví, policie, škola, rodina...)
- hodnocení a sebehodnocení
- prvky mediální výchovy (vliv televize, tisku, internetu...)
- význam práce pro člověka a společnost

3. LIDÉ A ČAS

- každá činnost má během dne své místo a čas, systém v práci a odpočinku, předcházet nepříjemným situacím, umět využít čas
- režim dne v ŠD, podílet se na jeho tvorbě, plánování týdenních činností
- návyk na pravidelnou přípravu na vyučování
- správná volba volnočasových aktivit
- orientace v čase – rok, měsíc, týden, den (poznávání hodin), časově zařadit Vánoce, Velikonoce, prázdniny
- proměny v životě od dětství ke stáří
- bydlení dříve a dnes
- jak se mění lidstvo v průběhu času – města, vesnice, kultury, technika, řemesla atd.

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

- proměnlivost v čase – roční období, den, noc, pohyby země
- poznávání živé a neživé přírody
- ochrana přírody, životního prostředí, chráněné krajinné oblasti, ohrožené druhy
- likvidace a třídění odpadu
- postavení člověka v přírodě (jeho kladný i záporný vliv)
- různorodost přírodního prostředí (kontinenty)
- citlivost k živým bytostem
- práce s atlasem, encyklopediemi, přírodními materiály

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- lidské tělo – jak funguje
- zdravotní prevence, odpovědnost za své zdraví
- životospráva, hygiena, sportovní aktivity, otužování
- základy první pomoci (i děti mohou zachránit život)
- znalost důležitých tel. čísel
- předcházet úrazům

6. UMĚNÍ A KULTURA

- pěstování zájmu o hudbu, smysl pro rytmus, paměť
- reagovat pohybem na hudbu
- rozvíjet správnou výslovnost
- pěstovat estetické cítění a představivost, rozvoj fantazie
- vytvářet vztah k uměleckým dílům
- malujeme, kreslíme, tvoříme, pracujeme ve skupinách
- lidové zvyky a tradice
- tvořivé hry se stavebnicemi
- návštěva knihovny, kina
- pracujeme s počítačem

7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- rozvíjet zručnost, představivost, fantazii
- seznámit děti s různými pracovními technikami
- dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce
- práce s papírem, textiliemi, přírodninami, modelínou, pracujeme ve skupinách
- lidové zvyky a tradice
- tvořivé dílničky

13.2 Časový plán vzdělávání

PODZIM (září, říjen listopad)

- zahájení školního roku
- seznámení s řádem ŠD
- všichni jsme kamarádi – hry a činnosti na stmelení kolektivu
- tvorba pravidel ŠD
- beseda o bezpečnosti při hrách v místnosti a venku
- orientace v okolí školy
- bezpečná cesta do školy, jak se pohybovat ve městě
- sportovní den v ŠD
- barevný podzim – výtvarné a pracovní činnosti, práce s přírodninami
- zvířata v lese, ptáci na podzim
- podzimní rovnodennost (prodlužování noci, krácení dne, změny počasí atd.)
- podzimní květiny, ovoce a zelenina
- změny v přírodě
- pobyt venku – hry na hřišti, školním dvoře, vycházky po okolí
- zpěv písní s hudebním doprovodem – klavír, kytara
- strašidelný týden

ZIMA (prosinec, leden, únor)

- zimní čas – rozdělení času
- adventní čas
- lidové zvyky a tradice – Mikuláš, Vánoce, Tři králové
- vánoční dílny
- zdobení vánočních stromečků – výroba vánočních dekorací
- zpívání koled a písní s vánoční a zimní tematikou
- čertovský den – týden
- vánoční besídka
- výtvarné a pracovní činnosti se zimní tematikou
- zimní radovánky ve sněhu – pobyt venku
- zvířátka v zimě – krmení, pomoc
- příroda v zimě – změny v přírodě, počasí, voda, led, sníh
- zimní sporty
- ochrana zdraví v zimním období – péče o naše tělo, otužování, zdravý životní styl, zdravá výživa
- výchova ke zdraví – zdravé zuby
- týden malých badatelů – různé pokusy, hlavolamy a hry s vědeckým námětem
- Karneval v ŠD
- vystoupení na dětském karnevale – nácvik tance
- lidské tělo – jak funguje
- sportovní hry a soutěže v TV – míčové hry, hry v družstvech atd.

JARO (březen, duben)

- vyhánění zimy, vítání jara
- Velikonoce - tradice
- velikonoční dílny
- jaro v zahradách – jarní práce
- kvetoucí stromy, jarní rostliny
- mláďata, písklata
- Březen měsíc knihy a internetu – výstavy, projekty na dané téma, četba knih atd.
- Den učitelů
- Zdravověda – základy první pomoci, besedy ve třídách, projekty atd.
- Den země
- naše planeta, vesmír
- ponožkový den
- den matek
- naše rodina – rodinné vazby, funkce rodiny atd.
- výtvarné a pracovní činnosti – využití různých technik a materiálů
- pohybové aktivity venku i v tělocvičně; soutěže, turnaje, míčové hry
- děti v dopravě – chodci, cyklisté, dopravní značky, pravidla silničního provozu
- dopravní hřiště
- kvízy a hádanky
- udržování pořádku, čistoty – třída, šatny atd.

LÉTO (květen červen)

- léto začíná – výtvarné a pracovní činnosti
- na celém světě jsou děti - barva pleti není důležitá
- den dětí – soutěžní odpoledne
- malovaný chodník, galerie před školou
- domácí mazlíčci
- voda v přírodě - život ve vodě, ochrana, co viděla kapka vody
- místo kde bydlím – pověsti a báje z našeho okolí, orientace ve městě
- poznáváme naši vlast – ČR srdce Evropy, česká města, historie, památky atd.
- turnaj – piškvorky, pexeso atd.
- zpěv písní s klavírem, kytarou
- každodenní pobyt na čerstvém vzduchu – hřiště, školní zahrada, park atd.
- putování po světě – jiné země a jejich zvyky, cizokrajná zvířata
- základy společenského chování, vztahy mezi lidmi
- úklid v ŠD, v okolí školy
- rozloučení se školním rokem

14. Dokumentace

Ve školní družině se vede tato dokumentace.

- písemné přihlášky dětí, jejichž součástí je i písemné sdělení zákonných zástupců žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu ze ŠD
- přehledy výchovně vzdělávací práce v jednotlivých odděleních
- docházkový sešit pro ranní docházku a pro koncové hodiny
- celoroční plán aktivit ŠD
- měsíční tematický plán
- ŠVP
- vnitřní řád školní družiny